

Pressmeddelande
Luxemburg den 28 juni 2021

EU behöver ett starkare och enhetligare tillsynsregelverk för bekämpning av penningtvätt

Trots att värdet av misstänkta transaktioner inom Europa uppskattas till hundratals miljarder euro är EU:s strategi för att förhindra och bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism fragmenterad. De berörda EU-organen har visserligen en politisk och samordnande roll, men begränsad direkta befogenheter, vilket gör att insatserna till stor del görs på nationell nivå. I en särskild rapport från Europeiska revisionsrätten dras slutsatsen att det finns svagheter i åtgärderna på EU-nivå för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism och att EU:s regelverk för tillsyn är fragmenterat och dåligt samordnat och därför inte säkerställer en enhetlig strategi och lika villkor.

Penningtvätt handlar om att dölja det olagliga ursprunget för vinning av brottslig verksamhet genom att filtrera den genom den reguljära ekonomin. Europol uppskattar att värdet av de misstänkta transaktionerna i Europa motsvarar ungefär 1,3 % av EU:s BNP. Globalt uppskattas värdet till närmare 3 % av världens BNP. Färska uppgifter visar att över 75 % av de misstänkta transaktioner som rapporterats i EU kommer från kreditinstitut i mer än hälften av EU:s medlemsstater.

”Svagheter på EU-nivå när det gäller penningtvätt och finansiering av terrorism måste åtgärdas och EU:s tillsynsroll måste stärkas avsevärt”, sade Mihails Kozlovs, som är den ledamot av revisionsrätten som ansvarar för rapporten. ”Mycket mer måste göras för att se till att EU-lagstiftningen genomförs snabbt och på ett enhetligt sätt. Till att börja med bör EU använda förordningar i stället för direktiv där så är möjligt, med tanke på att lagstiftningen behöver genomföras på ett enhetligt sätt på medlemsstatsnivå.”

I dag är befogenheterna på EU-nivå för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism uppdelade mellan flera organ. Europeiska kommissionen utvecklar politiken, övervakar dess införlivande i medlemsstaternas lagstiftning och hanterar riskanalyser. Revisorerna konstaterade brister i utförandet av dessa uppgifter. Lagstiftningen om penningtvätt är komplicerad och har

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport. Hela rapporten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

genomförts alltför långsamt och ojämnt i EU. Revisorerna konstaterade i fråga om riskbedömningsförfarandet att det inte visar på förändringar över tid och att det saknar geografisk inriktning och ändamålsenlig prioritering. EU har hittills inte antagit någon autonom förteckning över högriskländer utanför EU som utgör ett hot om penningtvätt mot EU:s inre marknad. Kommissionen har inte heller tagit fram uppdaterad statistik på området, vilket gör det svårt att bedöma omfattningen av penningtvätt och finansiering av terrorism i EU.

Europeiska bankmyndigheten (EBA) har befogenhet att utreda potentiella överträdelser av EU-rätten på detta område, och den har använt sig av denna befogenhet. EBA har dock endast gjort ett enda positivt konstaterande avseende en överträdelse av unionsrätten relaterad till penningtvätt och finansiering av terrorism sedan 2010 och har inte utfört någon utredning om detta på eget initiativ. Revisorerna hittade också bevis på försök att utöva lobbyverksamhet gentemot tillsynsstyrelsens ledamöter under den period då de diskuterade en eventuell rekommendation om en överträdelse av EU-rätten. Detta visar att EBA:s beslutsfattande på hög nivå kan ha påverkats av nationella intressen (liknande slutsatser drogs i [revisionsrättens rapport från 2019 om EBA:s stresstester](#)). Revisorerna konstaterade också att kommissionen inte har någon intern vägledning för att utlösa en begäran om utredning till EBA. När en begäran gjordes skedde det på *ad hoc*-basis och i de flesta fall efter det att medier rapporterat om ett ärende.

En sista punkt som revisorerna analyserades är att integrera risken för penningtvätt vid tillsynen av banker i euroområdet. De fann att Europeiska centralbanken (ECB) – den direkta tillsynsmyndigheten för betydande banker sedan 2014 – hade kommit igång bra i arbetet med att utbyta information med nationella tillsynsmyndigheter, men ECB har varken ansvar för eller befogenhet att undersöka hur sådan information används av nationella tillsynsmyndigheter. Det material som delades av de nationella tillsynsmyndigheterna var också av mycket varierande kvalitet på grund av nationell praxis. EBA håller på att ta fram uppdaterade riktlinjer. Revisorerna rekommenderar att detta arbete slutförs och genomförs av ECB och de nationella tillsynsmyndigheterna så snart som möjligt.

Bakgrundsinformation

EU antog sitt första direktiv mot penningtvätt 1991, senast uppdaterat 2018, för att motverka hot mot den inre marknaden som härrör från penningtvätt och därefter för att förhindra finansiering av terrorism. Kommissionen avser inom kort att lägga fram ett förslag om ett gemensamt tillsynsorgan för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Särskild rapport 13/2021 *EU:s insatser för att bekämpa penningtvätt i banksektorn är fragmenterade och genomförandet är otillräckligt* finns på revisionsrättens webbplats (eca.europa.eu).

Presskontakt

Revisionsrättens presstjänst: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: +352 691553547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu – M: +352 691551502